

Datum vergadering: 23 september 2025
Datum B&W: 1 juli 2025
zaaknummer: 2025-0028308

Portefeuillehouder: Frederik de Gier
Auteur: Simon van Beekum

Onderwerp:

Vaststelling wijziging 'Omgevingsplan gemeente Alblasserdam' op thema bodemkwaliteit

Voorgesteld besluit:

1. Het omgevingsplan Alblasserdam te wijzigen zoals is weergegeven in Bijlage A
2. Akkoord gaan met de nota van beantwoording op de ingediende zienswijzen

Inleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De gemeente Alblasserdam heeft sindsdien een tijdelijk omgevingsplan van rechtswege. In de komende jaren zal de gemeente Alblasserdam werken aan een omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. Dit noemen wij de transitieperiode.

De (Rijks)bodemregels die per 1 januari 2024 golden zijn niet in lijn met de recente ontwikkelingen op het gebied van bodemkwaliteit en met het regionale bodembeleid. Zo is het bijvoorbeeld op basis van deze bodemregels niet mogelijk om bouwen op verontreinigde grond met niet-reguliere stoffen, zoals PFAS, te voorkomen of te reguleren.

Op 19 december 2023 heeft de gemeenteraad een voorbereidingsbesluit met voorbeschermingsregels vastgesteld. Met dit voorbereidingsbesluit werd voorkomen dat in de overgangsperiode tussen de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) tot de wijziging van het omgevingsplan ongewenste bodemactiviteiten worden toegestaan die schadelijk kunnen zijn voor mens of natuur. Dit besluit kwam na anderhalf jaar (juni 2025) te vervallen. Met de eerste wijziging 'Omgevingsplan gemeente Alblasserdam' worden de voorbeschermingsregels overgenomen of aangepast voor de definitieve regels. De regels gaan over het hergebruik en toepassen van grond, graven, saneren, nazorg na saneren en bouwen op verontreinigde grond. Onderwerpen zoals bodemdaling en verdroging komen niet aan bod. Het gaat alleen over de bodemkwaliteit.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende de periode van 31 januari t/m 14 maart 2025 ter inzage gelegen. Hierop zijn vier zienswijzen binnengekomen. Deze zienswijzen zijn beantwoord in de nota van beantwoording en hebben geleid tot aanpassingen van de regels in het omgevingsplan. Verder zijn ook ambtshalve wijzigingen doorgevoerd in het omgevingsplan op thema bodemkwaliteit. De wijziging zijn veelal tekstueel geweest echter zijn er ook aanpassingen doorgevoerd op de inhoud. Dit is terug te lezen in de nota beantwoording dat samen met dit voorstel, motivering en toelichting bij de wijziging ter vaststelling wordt aangeboden.

De grootste wijzigingen vergeleken de bodemregels die ter inzage zijn gegaan zijn als volgt:

- Het verbod op thermisch gereinigde grond is om gezet naar een binnenplanse vergunningsplicht voor het toepassen van thermisch gereinigde grond
- Het verbod op het gebruik van *secundaire bouwstoffen* is om gezet naar een binnenplanse vergunningsplicht van *secundaire bouwstoffen*.

De reden voor de verandering van het verbod naar binnenplanse vergunningsplicht is toegelicht in de bijlage *toelichting wijzigingen bodemregels*. Verder is benaming veranderd naar *secundaire bouwstoffen* wegens de negatieve perceptie, die bij de term aandachtsbouwstoffen zitten.

In aanloop naar deze wijziging heeft de gemeente al voorbeschermingsregels opgesteld om de bodemkwaliteit te beschermen. Deze regels zijn grotendeels meegenomen in het omgevingsplan. Naast de voorbeschermingsregels zijn er nog veranderingen vergeleken de rijksregels in het ontwerp bodemregels ter inzage gelegd. Deze veranderingen zullen hieronder kort worden besproken:

- Regels op genomen graven en bouwen op grond van PFOA.
- Strengere norm voor lood bij toepassen grond, saneren en nieuwbouw.
- Vluchtige stoffen moeten verplicht worden verwijderd bij sanering ter bescherming van de gezondheid
- Alleen klasse wonen of schonere grond mag worden gebruikt in wegbermen buiten de bebouwde kom ter bescherming van de ecologie.
- Normen voor zuurgraad en zoutgehalte zijn explicieter gemaakt ter bescherming van de ecologie.
- Kleine graafwerkzaamheden hoeven niet meer te worden gemeld, omdat ze weinig impact hebben op het milieu.
- Regels voor efficiëntie en digitalisering.
- Grond toepassing op bedrijven- en industrieterreinen en dikte van leeflaag.

De reden voor deze keuzes zijn uitgebreider uitgelegd de bijlage *toelichting wijzigingen bodemregels*.

Beoogd effect

De wijziging 'Omgevingsplan gemeente Alblasserdam' om thema bodemkwaliteit vast te stellen

Argumenten

1.1 Hiermee wordt het omgevingsplan verder ingevuld

De gemeente Alblasserdam heeft tot en met 31 december 2031 de tijd om één omgevingsplan voor de gehele gemeente te maken dat voldoet aan de wet. Door deze regels in te stemmen, zetten wij dan een volgende stap naar het invullen van het omgevingsplan van Alblasserdam.

1.2 Met de nieuwe regels beoogt de gemeente een betere bescherming van de gezondheid te creëren

De gemeente wil mensen zo min mogelijk blootstellen aan negatieve milieueffecten. Om die reden zijn nieuwe, lokale regels voor bodemkwaliteit aangepast en/ of aangescherpt. Denk hierbij aan strengere regels rondom PFAS houdende grond, strengere normen voor lood en binnenplanse vergunningsplicht voor het gebruik van thermisch gereinigde grond - en secundaire bouwstoffen.

1.3 Met de nieuwe regels beoogt de gemeente een betere bescherming van de ecologie te creëren

De gemeente wil zo dat veel verschillende soorten planten en dieren goede leefomstandigheden vinden in ons dorp. Door middel van deze regels geeft de gemeente op het gebied van bodemkwaliteit betere bescherming aan de ecologie door bijvoorbeeld normen van toepassen van grond in wegbermen en explicietere normen van zuurgraad en zoutgehalte van de grond die wordt toegepast.

1.3 Bewoners en ondernemers zijn geïnformeerd over de wijziging omgevingsplan

De gemeente heeft een participatieplan opgesteld en geparticipeerd met verschillende partijen over de bodemregels. Het participatietraject is een samenwerking geweest met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en de regio gemeenten. Tijdens dit proces zijn zowel de inwoners en ondernemers als de ketenpartners geïnformeerd. Al deze partijen zijn ook in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen of een reactie te geven op de bodemregels. Er is gecommuniceerd via de website en er heeft een informatieavond voor bedrijven plaatsgevonden. Verder zijn er ook, in het kader van vooroverleg, gesprekken gehouden met de ketenpartners. De uitkomsten van het participatietraject zijn verwerkt in de motivering, die is toegevoegd bij dit voorstel.

2.1 De zienswijzen zijn beantwoord in de nota zienswijzen

Tijdens de terinzage periode zijn vier zienswijze ingediend tegen het ontwerpbesluit wijziging omgevingsplan op het thema bodemkwaliteit. De zienswijze zijn beantwoord in de nota van

beantwoording en hebben geleid tot aanpassing van de regels. Dit heeft geleid tot een verbetering van de regels ten opzichte van het ontwerpbesluit. Verder zijn er ook ambtshalve wijzigingen doorgevoerd die ook geleid hebben tot verbetering van de regels in het omgevingsplan. De wijzigingen zijn terug te lezen in de nota van beantwoording.

Kanttekeningen

1.1 Financiële risico's

De gemeente kiest via de bodemregels op sommige punten voor een strenger beleid dan de rijksregels op het thema bodem ter bescherming van gezondheid en milieu. Dit kan financiële consequenties hebben voor gemeentelijke en private projecten binnen de gemeente. De kans en omvang vallen niet op voorhand in te schatten.

Financiële informatie

Er zijn geen directe financiële consequenties aan het vaststellen van regels op thema bodemkwaliteit

Vervolg

De planning voor het vervolg is als volgt:

- Q3 2025 vaststelling wijziging 'omgevingsplan Alblasserdam om thema bodemkwaliteit' door de gemeenteraad
- Indieners van een zienswijze worden geïnformeerd over de behandeling in de gemeenteraad en de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de Raad van State.

Het omgevingsplan treedt 4 weken nadat de gemeente de vaststellingsbesluit heeft bekendgemaakt in werking. Het vaststellingsbesluit zal ook worden gestuurd naar Gedeputeerde Staten.

Communicatie

Het participatietraject is een samenwerking geweest met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en de regio gemeenten. Tijdens dit proces zijn zowel de inwoners en ondernemers als de ketenpartners geïnformeerd. Al deze partijen zijn ook in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen of een reactie te geven op de bodemregels. Er is gecommuniceerd via de website en er heeft een informatieavond voor bedrijven plaatsgevonden.

Van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit werd door middel van publicatie op overheid.nl, gemeentelijke website en in de Klaroen kennisgegeven. Hierbij werd beschreven gedurende welke termijn, hoe en waar het ontwerpbesluit met de bijbehorende stukken door eenieder waren in te zien hoe zienswijzen ingediend konden worden. Uiteindelijk zijn er 4 zienswijze ingediend tegen het ontwerpbesluit die beantwoord zijn in de nota zienswijzen. In de beantwoording zullen wij ook aangeven wat de vervolgstappen zijn, mocht de indiener het niet eens zijn met de beantwoording.

Gekoppelde besluiten

Ontwerp wijziging 'Omgevingsplan gemeente Alblasserdam' op thema bodemkwaliteit - Voorstel

Bijlagen

-
1. Motivering omgevingsplanwijziging bodem Alblasserdam.pdf
 2. toelichting wijzigingen bodemregels omgevingsplan.pdf
 3. Zienswijzen bodemregels.pdf
 4. Besluit tot wijzigen van het omgevingsplan, thema bodemkwaliteit.docx
 5. besluitpreview 1e wijziging Omgevingsplan Alblasserdam Bodem wijzigingen na de zienswijzen
 6. besluitpreview 1e wijziging omgevingsplan Alblasserdam Bodem veranderingen ten opzichte huidig beleid bodemregels
 7. 1e wijziging Omgevingsplan Alblasserdam Bodem volledig omgevingsplan
 8. nota van beantwoording bodemregels Alblasserdam.pdf

Niet-digitale bijlagen

CONCEPT RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

B E S L U I T:

1. Het omgevingsplan Alblasserdam te wijzigen zoals is weergegeven in Bijlage A
2. Akkoord gaan met de nota van beantwoording op de ingediende zienswijzen